

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

แนวทางการศึกษา

แนวทางหลักของการวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษาถึงแนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคุณลักษณะต่าง ๆ นอกจากนั้นประเด็นสำคัญที่จะศึกษาเป็นส่วนประกอบ คือ การเปรียบเทียบเนื้อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กับประเภทของการกระทำผิด ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คำอธิบายเพิ่มเติมแก่แนวโน้มข้างต้น

สมมุติฐานการศึกษา

จากแนวทางการศึกษาข้างต้น ได้กำหนดเป็นสมมุติฐานทั่วไปเพื่อทำให้ทิศทางการศึกษามีความชัดเจนขึ้น สมมุติฐานทั่วไปซึ่งจะกล่าวต่อไปจะเป็นหลักในการแตกเป็นสมมุติฐานย่อย ๆ ที่จะใช้วิเคราะห์หาข้อพิสูจน์ (และอนุมานในภาวะที่ข้อมูลมีความเหมาะสม) ดังรายละเอียดที่จะได้นำเสนอเป็นรายประเด็นในบทต่อไป สมมุติฐานหลักดังกล่าวประกอบด้วย

1. การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
2. คุณลักษณะของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันไป
3. คุณสมบัติของเด็กและเยาวชนตลอดจนภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจจะมีความสัมพันธ์กับฐานความผิด

ลักษณะของการวิจัย

โดยสรุปการวิจัยครั้งนี้มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ

1. เป็นการศึกษาจากข้อมูล (เอกสาร) ทุติยภูมิ โดยการสำรวจจากตัวอย่างข้อมูลบันทึกการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด
2. ตัวแบบการวิเคราะห์ข้อมูลหลัก คือ อนุกรมเวลา โดยพิจารณาถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของคุณลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูล ภายในเวลาที่กำหนด

3. การวิเคราะห์สรุปรวมของข้อมูลทุกปีการศึกษา เพื่อหาความสัมพันธ์หรือความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กับ (คดี) การกระทำผิด

ประชากรศึกษา

ประชากรศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ (ซึ่งจะใช้เป็นกรอบการสุ่มตัวอย่าง) คือ แฟ้มข้อมูลประจำตัวเด็กหรือเยาวชน อายุ 7-18 ปี ที่กระทำผิดและถูกส่งมาสู่การพิจารณาคดี ในศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ระหว่างปี พ.ศ. 2529 ถึง พ.ศ. 2536 ซึ่งแยกเป็นรายละเอียดได้ดังนี้ คือ

<u>พ.ศ.</u>	<u>จำนวน (แฟ้ม) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด</u>
2529	2,108
2530	2,194
2531	2,177
2532	2,254
2533	2,276
2534	2,711
2535	3,139
<u>2536</u>	<u>3,413</u>
<u>รวม 8 ปี</u>	<u>20,272</u>

เด็กและเยาวชนเหล่านี้เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศและได้กระทำผิด ซึ่งได้รับการพิจารณาคดีในศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางกรุงเทพ

ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างจะจำแนกประชากร (แฟ้มข้อมูล) ออกตามปีที่กระทำผิดข้างต้นและจะทำการสุ่มข้อมูลจากแต่ละปี ดังนี้

1. ขนาดตัวอย่าง ฐานในการพิจารณาขนาดตัวอย่างจะอาศัย การประมาณสัดส่วน เป็นแนวทาง โดยองค์ประกอบที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณขนาดตัวอย่าง ได้แก่

1.1 การสุ่มเป็นแบบไม่คืนสมาชิก (without replacement) สมาชิกในที่นี้คือ แฟ้มข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

1.2 เมื่ออาศัยแนวคณิตศาสตร์เกี่ยวกับการจำแนกคดีเป็นเกณฑ์แล้ว สัดส่วนที่จะใช้ เป็นเกณฑ์พิจารณา คือ สัดส่วนระหว่างคดีรุนแรง กับคดีไม่รุนแรง (ดูบทที่ 2 ประกอบ) โดยคดี รุนแรงจะได้แก่ ฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกาย ปล้นและข่มขืน ซึ่งตามสถิติในประเทศไทยจะมีเด็ก และเยาวชนที่กระทำผิดในคดีรุนแรงกลุ่มนี้ (p) ประมาณไม่เกินร้อยละ 20 หรือ คิดเป็นสัดส่วน 0.2 ของคดีทั้งหมด (ตัวเลขปี พ.ศ. 2536 มีค่าประมาณร้อยละ 19.6) ดังนั้น ส่วนกลับหรือคดี ไม่รุนแรง (q) จะมีอยู่ประมาณร้อยละ 80 ของคดีทั้งหมด

1.3 การประมาณครั้งนี้กำหนดให้มีความผิดพลาดไม่เกิน 7 % (d)

1.4 ความผิดพลาดจากการสุ่ม หรือระดับนัยสำคัญ สำหรับการประมาณและ ทดสอบสมมติฐานทางสถิติของการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดที่ 5 % (z)

จากข้อกำหนดข้างต้นอาศัยการคำนวณขนาดตัวอย่างแบบธรรมดา (ซึ่งอนุโลม ใช้ได้กับการสุ่มแบบมีระบบกรณีประชากรไม่มีการจัดเรียง (Taro Yamane 1967 pp. 179,90 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มสธ. น. 344) ขนาดตัวอย่างจึงพิจารณาได้จาก

$$n = \frac{NZ^2 pq}{Nd^2 + Z^2 pq}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างในแต่ละปี

N = จำนวนเพิ่มข้อมูลในแต่ละปี

p = สัดส่วนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดีรุนแรง = .2

q = สัดส่วนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดีอื่น ๆ = .8

d = ความผิดพลาดของการกะประมาณ กำหนดที่ 7 %

z = ค่ามาตรฐานของขอบเขตพื้นที่ภายใต้โค้งปกติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากข้อกำหนดและข้อมูลการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เป็นจริง ซึ่งจะสมบูรณ์ในปีที่ ใกล้ปัจจุบัน สามารถคำนวณขนาดตัวอย่างได้ คือ

<u>พ.ศ.</u>	<u>ประชากร</u>	<u>ตัวอย่างขั้นต่ำประมาณ</u>	<u>ตัวอย่างที่ใช้จริง</u>
2529	2,108	116	139
2530	2,194	117	168
2531	2,177	117	168
2532	2,254	118	215
2533	2,276	118	232
2534	2,711	119	217
2535	3,139	120	324
2536	3,413	121	280
รวม	20,272	946	1,743

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ขนาดตัวอย่างจริงสูงกว่าที่ประมาณไว้โดยเฉพาะใน (เฉลี่ย 215/ปี) ปีที่ใกล้ปัจจุบันซึ่งข้อมูลมีความพร้อม ทั้งนี้เพื่อทำให้ผลการวิเคราะห์แม่นยำและน่าเชื่อถือมากขึ้น

2. วิธีสุ่ม โดยหลักการใช้วิธีการสุ่มแบบมีระบบ โดยขอให้เจ้าหน้าที่ประจำห้องเก็บน้ำมึข้อมูลเป็นผู้สุ่มโดยวิธีการนับวันโดยประมาณ โดยช่วงของการนับมีค่า เท่ากับ N/n ของแต่ละปี น้ำมึข้อมูล ที่ได้จะนำมาใช้เป็นฐานในการจัดบันทึกตามแบบบันทึกข้อมูลซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกข้อมูลแบบปลายปิด โดยสาระหรือประเด็นการบันทึกจะอาศัยแนวคิดทฤษฎีเดียวกับสาเหตุ และปรากฏการณ์การกระทำผิดที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 เป็นแนวทางพิจารณาประกอบกับข้อมูลที่เป็นจริงซึ่งจัดเก็บในแม่พิมพ์ ในทางปฏิบัติสาระสำคัญของแบบบันทึกจะประกอบด้วย

- คุณลักษณะของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- ประเภทของการกระทำผิด
- ภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว

โดยรายละเอียดที่เชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีแสดงให้เห็นดังตารางต่อไปนี้

องค์ประกอบของแบบบันทึกข้อมูล

I	II	III
<u>ลักษณะของผู้กระทำผิด</u>	<u>ปัจจัยเชื่อมโยงกับสาเหตุ</u>	<u>การกระทำผิด</u>
- เพศ	- ระดับ IQ	- จำนวน
- อายุ	- ลำดับการเกิด	- รูปแบบการกระทำผิด
- ศาสนา	- ความสัมพันธ์ของพ่อ-แม่	(คดีที่กระทำผิด)
- เชื้อชาติ	- ฐานะครอบครัว	
- การศึกษา	- ที่ตั้งอยู่	

* ข้อมูลเหล่านี้ปรากฏอยู่ในแฟ้มรายละเอียดส่วนบุคคลของเด็กที่กระทำผิด ประเด็น ในแบบบันทึกจัดทำเพื่อเป็นแนวทาง ในการคัดเลือกข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เพื่อถ่ายทอดสู่แบบบันทึกสำหรับการวิเคราะห์ต่อไป

การเก็บข้อมูล

ภายหลังที่เจ้าหน้าที่ประจำห้อง ได้สัมภาษณ์เพิ่มข้อมูล (ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้ว) แล้ว นักสังคมสงเคราะห์ประจำหน่วยงานเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลสู่แบบบันทึกที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ลักษณะที่สำคัญคือ

1. การวิเคราะห์เพื่อนำมาแสดงถึงภาพการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในแต่ละปี ซึ่งการวิเคราะห์จะเป็นการหาค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์แนวโน้ม ซึ่งจะอาศัยค่าสถิติพื้นฐานจากข้อ 1 ในแต่ละปีมาตลอด และสร้างสมการปรับ เส้นแนวโน้มและคาดคะเนปรากฏการณ์ในอนาคตของการกระทำผิดในแต่ละลักษณะ เปรียบเทียบกัน ตัวแบบอนุกรมเวลาที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยหรือกำลังสองน้อยที่สุด ทั้งนี้

โดยที่

X คือ เวลาในแต่ละปี

Y คือ ลักษณะการกระทำผิด หรือคุณลักษณะของผู้กระทำผิดแต่ละกรณี

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยจะนำข้อมูลของทุกปีมารวมกัน และนำมาวิเคราะห์ และตัวแปรตามหลักที่สนใจคือ ประเภทของการกระทำผิด ขณะที่ตัวแบบอิสระ ได้แก่องค์ประกอบย่อย ๆ ของลักษณะของผู้กระทำผิด ปัจจัยเชื่อมโยงกับสาเหตุ (ดูตัวชี้องค์ประกอบของแบบบันทึกข้อมูลประกอบ) วิธีการทางสถิติที่จะใช้วิเคราะห์เพื่อหาคำตอบและอนุมานสมมติฐานทางสถิติ ได้แก่

1. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสองประชากรที่เป็นอิสระจากกัน กรณีไม่ทราบความแปรปรวนของประชากร
2. การทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปร
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว องค์ประกอบเฉพาะ

ซึ่งกำหนดระดับนัยสำคัญสำหรับการทดสอบในทุกกรณีที่ 0.05

กรณีศึกษา

นอกจากการศึกษาในลักษณะของการสำรวจข้อมูลสถิติภูมิเพื่อนำเสนอแนวโน้มและอื่น ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว การวิจัยครั้งนี้จะคัดเลือกเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งมีลักษณะน่าสนใจ และสะท้อนภาพความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้ชัดเจนเพื่อทำการศึกษาเฉพาะกรณี

3 ราย

การศึกษานอกจากจะให้ความสำคัญกับบันทึกข้อมูลตามกระบวนการปกติแล้วจะเป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก ตลอดจนการสังเกตพฤติกรรม และการเยี่ยมชมครอบครัวเพื่อประมวลข้อมูลทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เพื่อนำมาเสนอเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่จะพิจารณาประกอบกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติจากการสำรวจเอกสาร